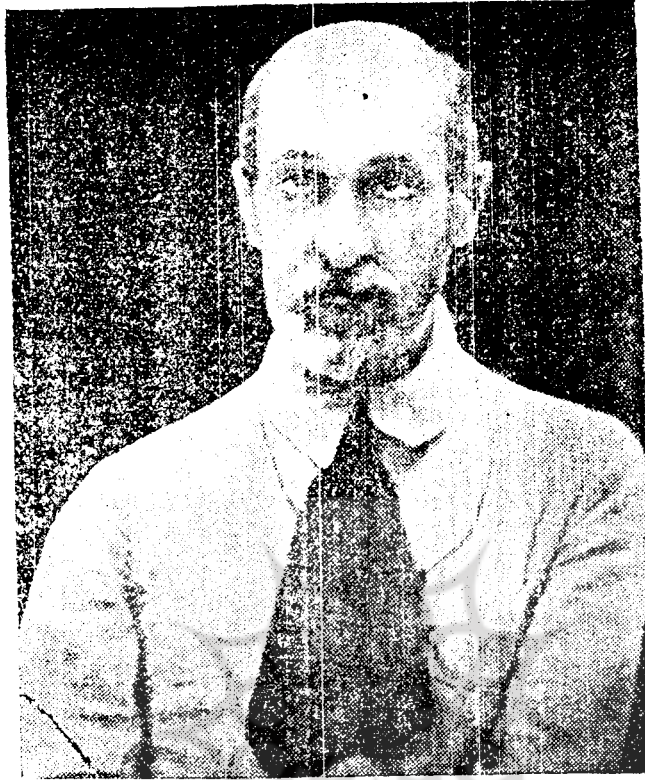

استاد بارتولد و مراسله آقای فروغی

مستشرق بزرگ نامور روسی

استاد بارتولد تغمده الله بغفرانه

این استاد بزرگوار که سال گذشته بدرود زندگانی گشت یکی از فحول مستشرقین روس بود که در تاریخ شرق اسلامی و آسیای میانه تا کنون کسی از مستشرقین بنیاده فضل او نرسیده. استاد فقید از فضل بهار سال ۱۲۷۶ که در مدرسه السنه شرقی پطر سبورغ لنینگراد بر کرسی مدرسی جلوس نمود تا موسم خزان سال ۱۳۰۹ که فوئش دنیای شرق شناسان را عزادار ساخت عمر شریف خویش را وقف تحقیق و تتبع در احوال ممالک شرقی کرده و هر سال کتابی و هر ماه رساله و مقاله بعاشقان علم و ادب تقدیم داشت از تألیفات فقید ماسوف علیه که از کتاب و مقاله و تشریح و رساله و غیره بالغ بر سیصد فقره می شود بسیاری بالسنه اروپائی ترجمه شده و این خود دلیل برتری وی بر دیگران است

سال گذشته دوست فاضل ما آقای طالب زاده یکی از نفیستترین تألیفات استاد ماسوف علیه را بنام جغرافیای تاریخی ایران ترجمه و طبع کرد که پسند خاطر دانشمندان و جالب توجه علاقمندان گردید.

اخیراً نگارنده ارمغان اطلاع حاصل نمود که حضرت اشرف آقای فروغی وزیر امور خارجه که از فضیلتی معاصر و در عین اشتغال بامور مملکتی از مطالعه تألیفات سودمند و تشویق مؤلفین خود داری ندارند مراسله بدوست ما آقای طالب زاده مرقوم و راجع به جغرافیای تاریخی ایران و مؤلف دانشمند آن شرحی نگاشته اند که هم از لحاظ تجلیل مقام استاد فقید و تعریف کتاب مزبور و هم از حیث تشویق خدمات دوست ما بمعارف ایران شایان کمال توجه است. ما عین مراسله را بدست آورده و بدرج آن مبادرت می کنیم و در ضمن امیدواریم همانطوریکه آقای فروغی متذکر شده اند در آتیه هم آقای طالب زاده از ترجمه تألیفات سودمند مستشرقین و خاصه استاد بار تولد خود داری بفرمایند

وحید

مراسله حضرت اشرف آقای فروغی

بتاریخ ۱۴ بهمن ماه ۱۳۰۹

بعدالعنوان - کتاب جغرافیای تاریخی ایران از مؤلفات پروفیسور بار تولد روسی را که اخیراً ترجمه و طبع ویت نسخه آن را برای اینجانب ارسال فرموده بودید مطالعه و نهایت مسرت را حاصل نمودم پروفیسور بار تولد که فوت او در این سال برای عالم علم فقدان مهم و مایه کمال تأسف بود مقامش در میان مستشرقین مستغنی از توصیف است و مؤلفات گرانبهای او برای تکمیل معارف مشرق مغنم می باشد در حقیقت وظیفه دانش طلبان ما این است که کلیه مؤلفات فقید مزبور و سائر مستشرقین عالی مقام را بفارسی در آورند و مورد استفاده کسانی که بالسنه اروپا آشنا نیستند قرار دهند جناب عالی از ترجمه و طبع این تألیف مفید که آن را باحسن وجوه انجام

داده‌اید مطبوعات ایران را زینت مخصوص بخشیده‌اید ولیکن این جانب از این باب بالاخص متشکرم چه بواسطه جهل بزبان روسی از استفاده از آن کتاب بکلی محروم بودم و اینک بهمت جناب عالی حرمان اینجانب کاملاً جبران می‌شود اینست که لازم دانستم مراتب امتنان خود را بیان نموده و ضمناً اظهار امیدوارم که باز هم بنظایر این کار اقدام و تمتع ما را تمام فرمائید (فروغی)

قطعه

قطعه ذیل از اشعار فارسی استاد کورش مستشرق فقید روسی است که مقدارم از اشعار شعرای ایران مخصوصاً قطعاتی از مثنوی و چندین غزل و قصیده از از سعدی شیرازی را نظماً بروسی ترجمه کرده و نیک از عهد بهر آمده است مستشرق فقید از فرط عشق و علاقه که با ادبیات فارسی داشته گاهی اشعاری بزبان فارسی می‌سروده و این خود دلیل آن است که اگر نفوذ ادبیات غرب بشکل «آلی منثوره» و یارمان نویسی با آن طرز فکر و انشاء عجیب بایران سرایت کرده بر عکس نفوذ ادبی ایران بصورت عالیت و زیباتری در ادبیات غرب داخل شده است

چو واقفم که نه جاوید ماند این منزل بنواز و نعمت دنیا نبوده ام مایل بسوی حق نشناسم رهی بجز راه عشق مراد من همه بوده طواف کعبه دل

بقلم آقای کسروی «تهران» یا «طهران»

آیا کدام يك از این دو املاء درست تر است ؟

از موضوعهائی که بارها در روزنامهها و مجلهها مورد گفتگو شده و هنوز نتیجه‌ای از بحث و سخن بدست نیامده یکی این موضوع است که آیا نام این شهر را که پایتخت امروزی ایران است بچه شکلی باید نوشت : «تهران» یا «طهران» و آیا کدام يك از این دو املاء بهتر و درست تر است ؟